

SÖDERTÖRNS EKAR – KRYPTOGAMINVENTERING

2010-10-12

Inventering av lavar, mossor och svampar på nio utvalda "symbolträd" i Södertörnsområdet, Stockholm.

Nio "symbolekar" i Södertörnsområdet inventerades med inriktning på lavar, mossor och vedlevande svampar. 170 olika arter påträffades och rikast var eken i Tyresö med 83 olika arter. Lavarna är den artrikaste gruppen med 109 olika arter. Som jämförelse kan nämnas att det på en ek i Västergötland påträffats 68 arter av lavar av vilka 14 var rödlistade (rekord i Sverige). På de nio inventerade ekarna noterades totalt 11 rödlistade arter av lavar, mossor och svampar. De mest frekventa rödlistade arterna var oxtungsvamp *Fistulina hepatica* och skuggorangelav *Caloplaca lucifuga* som vardera påträffades på sex av de nio träden. Den sällsyntaste arten, tårticka *Inonotus dryadeus* VU, växte på eken i Taxinge.

Uppdragstagare

Naturcentrum AB
Strandtorget 3, 444 30 Stenungsund
svante.hultengren@naturcentrum.se
Tel. 0303-72 61 63

Fältarbete: Svante Hultengren och Henrik Weibull

Rapport: Svante Hultengren och Henrik Weibull

Omslagsfoto: Svante Hultengren

Foto artuppslag: Svante Hultengren (samtliga lavar och oxtungsvamp), Henrik Weibull (samtliga mossor),
Andreas Malmqvist (tårticka) och Örjan Fritz (blekticka).

Uppdragsgivare

Bo Ljungberg, Södertälje kommun och Södertörnsekologerna.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Uppdrag och metoder	4
Metoder och nomenklatur.....	4
Resultat	5
Sammanfattande text	5
Kommentarer om lavfloran	6
Kommentarer om mossfloran.....	7
Kommentarer om svampfloran	8
Jämförelser med andra inventeringar	8
Litteratur och referenser	11
BILAGA – Beskrivning av ekarna	12
Biodiverseken vid Brakmaren	13
<i>Artlista – Eken vid Brakmaren.....</i>	<i>14</i>
Biodiverseken i Bergianska trädgården.....	16
<i>Artlista – Eken i Bergianska trädgården .....</i>	<i>17</i>
Biodiverseken i naturreservatet Lövsta–Parkudden	18
<i>Artlista – Eken i Lövsta .....</i>	<i>19</i>
Biodiverseken i Lideby	20
<i>Artlista – Eken vid Lideby .....</i>	<i>21</i>
Biodiverseken i Sturehäll.....	22
<i>Artlista – Eken vid Sturehäll .....</i>	<i>23</i>
Biodiverseken vid Sundby gård.....	24
<i>Artlista – Eken vid Sundby.....</i>	<i>25</i>
Biodiverseken i Nynäshamn	26
<i>Artlista – Eken i Nynäshamn.....</i>	<i>27</i>
Biodiverseken på Gålö.....	28
<i>Artlista – Eken på Gålö.....</i>	<i>29</i>
Biodiverseken i Taxinge.....	30
<i>Artlista – Eken vid Taxinge.....</i>	<i>31</i>

BILAGA – Tabell över ekar och arter

SÖDERTÖRNS EKAR – kryptogaminventering

UPPDRAG OCH METODER

Svante Hultengren och Henrik Weibull har genomfört en inventering av kryptogamfloran, med särskild inriktning på lavar, svampar och mossor, på nio utvalda kommunala ”symbolekar” i Södertörnsområdet. Uppdraget har utförts på uppdrag av Södertörnsekologerna/Bo Ljungberg. Uppdraget har inburit fältinventering, sammanställning och rapportering. Den 28-29/9 2010 genomfördes ett fältseminarium tillsammans med Södertörnsekologerna där samtliga träd besöktes.

Metoder och nomenklatur

Inventeringen utfördes i slutet av september. Träden som valts ut av Södertörnsekologerna fanns inför uppdraget registrerade på Trädportalen¹. Syftet var att göra en så komplett inventering som möjligt av kryptogamfloran. Epifyter av främst lavar, mossor och svampar, inventerades från basen och upp till ca fyra meters höjd. För ändamålet användes en tre meter lång, hopfällbar stege. Ambitionsnivån var att dokumentera alla arter, men särskilt fokus har lagts på skyddsvärda arter som rödlistade arter (Gärdenfors 2010) och signalarter (Nitare 2000). En del arter insamlades för mikroskopering. Kollektioner av dessa arter (ett tjugotal) förvaras i Svante Hultengrens herbarium. Ett antal marksvampar (mykorrhizabildare med ek) som växte i grässvålen under träden noterades också.

Trots noggranna inventeringar av de enskilda träden får vi nog ändå reservera oss för att det kan finnas ytterligare arter kvar att hitta. Olika experter har olika sökbilder. Främst kan det röra sig om oansenliga arter eller sterila skorplavar som kan ha förbisetts. Vidare kan det finnas den del arter kvar att upptäcka högt upp i kronan.

Hotkategorierna för rödlistade arter följer den senaste rödlistan (Gärdenfors 2010). Hotkategorin anges alltid efter artnamnet.

”Hotkategorier” följer den aktuella rödlistan (Gärdenfors 2010).

NT – Missgynnad (Near Threatened)

VU – Sårbar (Vulnerable)

EN – Starkt hotad (Endangered)

CR – Akut hotad (Critically Endangered)

RE – Försvunnen (Regionally Extinct)

Lavarnas vetenskapliga namn följer i stort Santesson (2004) och de svenska lavnamnen anges efter Nordin m fl (2004). Mossornas namn följer Hallingbäck m fl (2006). Svamparnas namn följer namnsättningen i Artportalen².

---

¹ www.tradportalen.se.

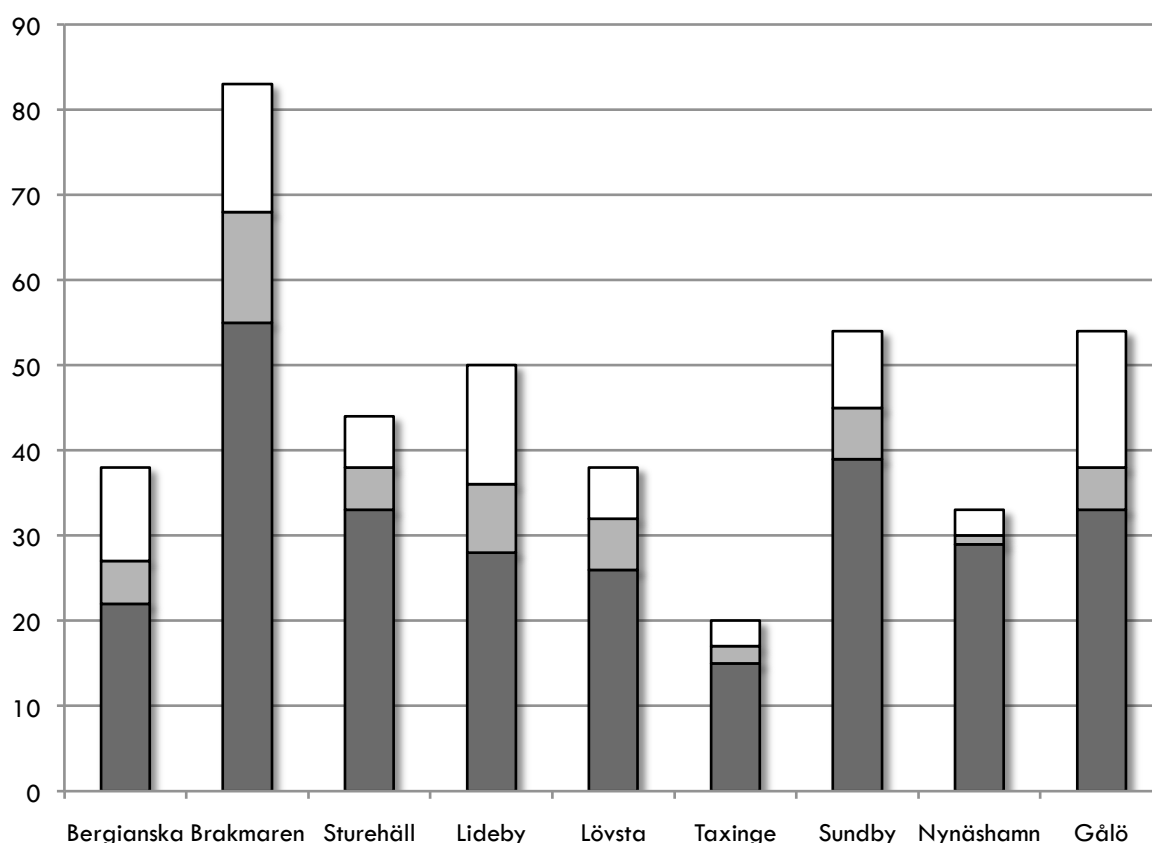
² www.artportalen.se

På sidan 8-9 presenteras bilder på en handfull av de arter som påträffats under inventeringen. På sidorna 13-31 presenteras de olika besökta träden med allmän beskrivning, förslag till skötselåtgärder, särskilt intressanta arter m m, samt en tabell över arter som påträffats på trädet. För de rödlistade arterna har vi försökt att ange var på trädet arten växer samt en enkel frekvensuppskattning. I BILAGA presenteras en tabell över de olika ekarna med samliga funna arter.

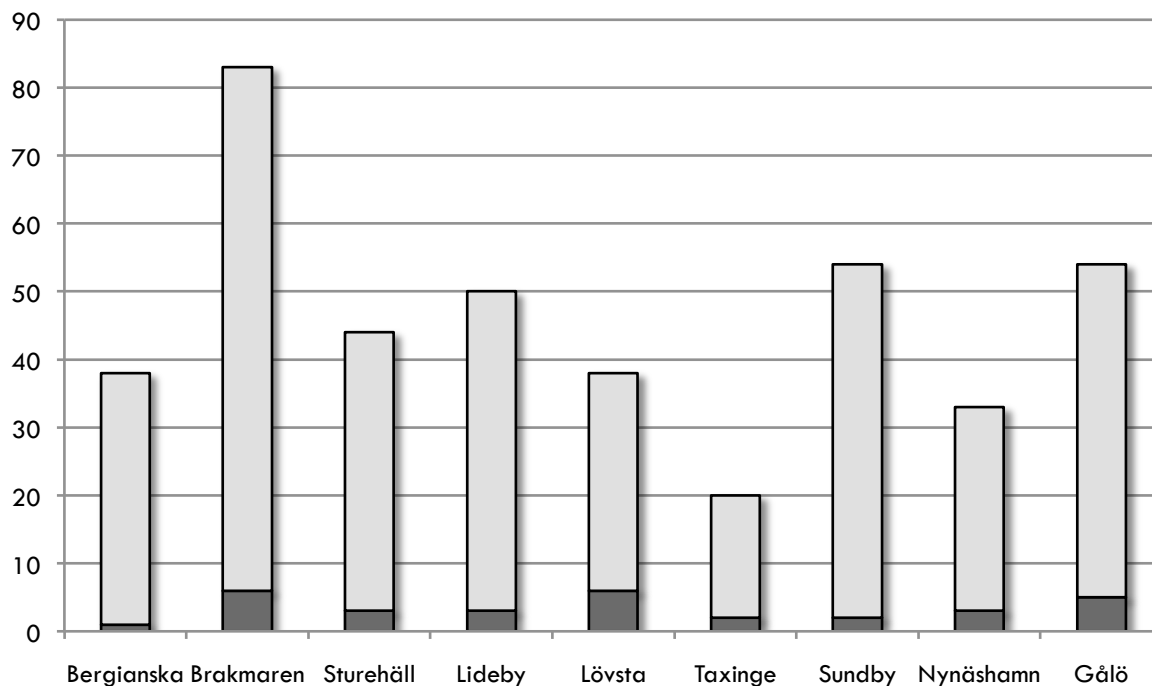
RESULTAT

Sammanfattande text

Nio utvalda ”symbolekar” i Södertörnsområdet har inventerats med inriktning på lavar, mossor och vedlevande svampar. Sammanlagt påträffades 170 olika arter. Artrikast var eken i Tyresö med 83 olika arter. Lavarna var den artrikaste gruppen med 109 olika arter. Som jämförelse kan nämnas att det på landets hittills artrikaste ek påträffats 68 arter av vilka 14 var rödlistade (Hultengren 1995). På de nio inventerade ekarna noterades totalt 11 rödlistade arter av lavar, mossor och svampar. De mest frekventa rödlistade arterna var oxtungsvamp *Fistulina hepatica* och skuggorangelav *Caloplaca lucifuga* som vardera påträffades på sex av de nio träden. Den sällsyntaste arten, tårticka *Inonotus dryadeus* VU, påträffades på eken i Taxinge. Sammanfattande diagram över artantal av lavar, mossor och svampar samt rödlistade arter redovisas nedan (Figur I och II). Träden är mestadels i god kondition, men för flera av träden krävs att en del kringväxande träd och buskar tas bort för att kryptogamfloran och träden själva skall utvecklas.

Figur I. Antal arter av lavar (mörkt grått), svampar (ljus grått) och mossor (vitt) på de nio besökta träden.

Figur II. Antal ej rödlistade arter (ljus grått) och rödlistade arter (mörkt grått).

Kommentarer om lavfloran

Lavarna var den mest artrika gruppen och sammanlagt påträffades 109 olika lavar, av landets drygt 2.000 arter (Thor m fl 2010). Lavfloran varierar starkt mellan de olika träden och artrikast är trädet vid Brakmaren (Tyresö kommun) med 55 olika lavar, medan eken i Taxinge var artfattigast med 15 arter. Variationen har flera olika orsaker, bl a är det stor skillnad mellan de olika typerna av träd. Tyresös ek (Brakmaren) är ett vidkronigt, relativt öppet stående träd med låg krona, växande i ett glest bestånd på en kulle. Naturtypen bedöms ha lång kontinuitet, vilket gynnar invandring av olika arter. De lågt växande grenarna möjliggjorde också inventering i grenverket, vilket var omöjligt på eken i Taxinge som hade en mycket högt upphissad krona. Vidare var eken i Taxinge nyligen framröjd ur igenväxande buskar och lövskog. Igenväxning är förödande för artrikedomen på ekar, och även en snabb framröjning ger på kort sikt en minskning av lavfloras vitalitet och artantal.

Att lavfloran varierar kraftigt från träd till träd, belyses av eken i Sturehäll. Många av de här påträffade arterna noterades enbart på ett fåtal andra träd, och tre arter påträffades enbart på Sturehällseken. Det rörde sig främst om arter som gynnas av luftburet damm från kringliggande landskap, t ex vägglavar *Xanthoria* spp. och dagglavar *Physconia* spp.

Sex rödlistade lavar påträffades – blyertslav *Buellia violaceofusca* NT (fyra träd), skuggoranglav *Caloplaca lucifuga* NT (sex träd), gul dropplav *Cliostomum corrugatum* NT (två träd), hjälmrosklav *Ramalina baltica* NT (fyra träd), trubbig brosklav *Ramalina obtusata* VU (ett träd) och rosa skärelav *Schismatomma pericleum* NT (två träd). Samtliga av dessa lavar har en starkt östlig utbredning i landet och de är tämligen frekventa på gamla ekar i Mälardalen, i Södermanland och Östergötland. Det är också arter som sällan påträffas på andra trädslag än ek. De funna rödlistade lavar skiljer sig något från varandra när det gäller deras växtplats/mikrohabitatet på ekarna. Hjälmbrosklav och gul dropplav växer t ex nästan alltid på solexponerade delar av träden t ex mot söder, öster eller väster, medan skuggoranglav och blyertslav lever i mer skuggiga

delar, t ex mot norr, eller djupt inne i barksprickor mot öster eller väster. Intressant är att de mer skuggföredragande lavarna skuggoranglav och blyertslav på träffades på sex respektive fyra av träden (10 förekomster), medan de torktåliga arterna hjämbrosklav och gul dropplav noterades för sex förekomster. De skuggföredragande lavarna dominerar alltså, medan de ljusälskande är sparsammare. Detta speglar kanske också ekarnas nuvarande exponeringsgrad – de flesta är lite halvskuggigt belägna. Vi bedömer att öppet stående, solexponerade ekar är den trädtyp som det råder störst brist på, även nationellt.

En intressant iakttagelse är att vi på trädet i Bergianska trädgården i centrala Stockholm noterade fler olika lavar (22) än på trädet i Taxinge (15). En skillnad är att det i Bergianska fanns möjlighet att inventera ett par grenar, vilket naturligtvis ökade artantalet. I Taxinge fanns inte denna möjlighet på grund av en för högt belägen krona. Båda ekarna är exponerade för två olika, för lavfloran, negativa faktorer. I centrala Stockholm är sannolikt halterna av luftföroreningar högre (eller har åtminstone varit det tidigare), och i Taxinge fanns tidigare en igenväxningsproblematik. Man skulle, med reservation för det blygsamma underlaget, kunna dryfta sig att säga att luftföroreningar och igenväxning kring ekar är ungefär lika negativa för lavfloran.

Kommentarer om mossfloran

I inventeringen hittades sammanlagt 36 av de drygt 1000 arter mossor som förekommer i Sverige (Hallingbäck m fl 2006). Det är ett relativt blygsamt antal, men ek är ett av de artfattigare trädslagen för just mossor (Hallingbäck 1996). Den artrikaste eken var den vid Gålö (Haninge) med 16 mossarter. Av dessa var hela sju arter "unika", d v s de förekom inte på några av de övriga träden i undersökningen. De flesta av dem var markarter som krupit upp på rötter som blottats av relativt kraftig markstörning p g a tramp, t ex hårgräsmossa *Cirriphyllum piliferum* och hakmossa *Rhytidiadelphus squarrosus*. De artfattigaste ekarna var de vid Nynäshamn och Taxinge (Nykvarn) med bara tre arter vardera. Dessa ekar var även de som hade minst antal arter totalt i undersökningen. En trolig orsak i fallet med eken vid Taxinge är att närmiljön öppnats upp kraftigt under senare år.

I undersökningen hittades inga rödlistade mossor, men det var inte heller väntat eftersom väldigt få fynd av rödlistade mossor är gjorda på ek, särskilt i odlingslandskapet (Hallingbäck 1996). Däremot hittades två arter som är intressanta ur ett växtgeografiskt perspektiv. Hårhättemossa *Orthotrichum diaphanum* är en suboceanisk art med mycket få växtplatser i Stockholmstrakten (Krusenstjerna 1964). Även stor hättemossa *Orthotrichum byellii*, har en suboceanisk men ännu mer sydlig utbredning i landet och förekommer främst i Halland och Bohuslän. Från Stockholmstrakten finns bara en tidigare notering av arten (1871, Sandemar). Den lokalen ligger alldeles i närheten (Krusenstjerna 1964) av Gålö! Kanske har arten funnits kvar under hela tiden men undgått upptäckt, eller så har den kommit tillbaka efter den kraftigt försurningsutsatta andra delen av 1900-talet.

Det relativt höga artantalet på eken i Bergianska trädgården är lite förvånande med tanke på den höga belastningen av luftföroreningar. Men en del av påverkan vid Bergianska är i form av partiklar eller dammpåverkan vilket kan ha en positiv inverkan på moss- och lavfloran om det inte samtidigt har en alltför försurande effekt. Exempel på sådana dammgynnade arter är t ex brännmossa *Ceratodon purpureus*, hårhättemossa och kakmossa *Hedvigia ciliata*, där den sistnämnda nästan uteslutande växer på block och klippor.

På några ekar, t ex de i Lideby (Salem) och på Gålö, är inslaget av näringsgynnade arter som ofta förekommer i t ex lundmiljöer relativt stort. Exempel på sådana arter är förutom en del marklevande arter (se

ovan) även spetsig dvärgbågmossa *Pseudoleskeella nervosa*, vävmossa *Pterigynandrum filiforme* och den relativt sällsynta arten klångmossa *Homomallium incurvatum*.

Kommentarer om svampfloran

Under inventeringen noterades sammanlagt 25 arter, vilket är ett blygsamt antal. En anledning till det är bl a att undersökningen gjordes under en relativt kort period. Den artrikaste eken var den vid Brakmaren (Tyresö) med 13 noterade svamparter. De artfattigaste ekarna var de vid Nynäshamn och Taxinge (Nykvarn) med bara en respektive två arter vardera. Dessa ekar var även de som hade det minsta antalet arter totalt (lavar, mossor och svampar) i undersökningen. En trolig orsak i fallet med eken vid Taxinge är att närmiljön öppnats upp kraftigt under senare år.

I undersökningen påträffades fem rödlistade svampar på eller tillsammans med ek, de fyra vedlevande arterna oxtungsvamp *Fistulina hepatica* NT, tårticka *Inonotus dryadeus* VU, blekticka *Pachykytospora tuberculosa* NT och ekticka *Phellinus robustus* NT, samt den marklevande och mykorrhizabildande ekväxskivlingen *Hygrophorus cossus* NT.

På en almstubbe under eken vid Taxinge (Nykvarn) växte även den rödlistade svampen svartöra *Auricularia mesenterica* NT.

Jämförelser med andra inventeringar

Den lavrikaste ek som noterades den som växer vid Brakmaren i Tyresö kommun. Här påträffades inte mindre än 55 olika lavar, överlägset mest i inventeringen. För landet i övrigt finns enbart spridda uppgifter om lavfloran på enskilda ekar. Ett exempel är en inventering från det mycket lavrika området Ottenby lund på Öland (Johansson m fl 2003). Här uppges 55, 47 respektive 31 olika lavar, och totalt 75 olika arter, från tre kullblåsta ekar. Svensk rekord i lavrikedom är så vitt vi känner till fortfarande eken vid Tunhems prästgård i Västergötland (Hultengren 1995). På Tunhemseken registrerades då inte mindre 68 olika lavar, av vilka 14 var rödlistade enligt den dåvarande rödlistan (Aronsson m fl 1995). Detta betyder att flera av ekarna i inventeringen på Södertörn ligger i närheten med dessa tidigare beskrivna, artrika ekar, åtminstone när det gäller artantalet.

Grynig nållav *Chaenotheca chlorella* – signalart.

Silverlav *Parmelina tiliacea* – tidigare rödlistad, Västmanlands landskapslav.

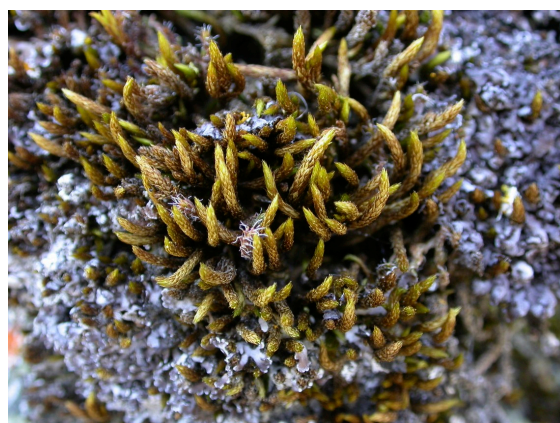
Rosa skärelav *Schimatomma pericleum* – NT.

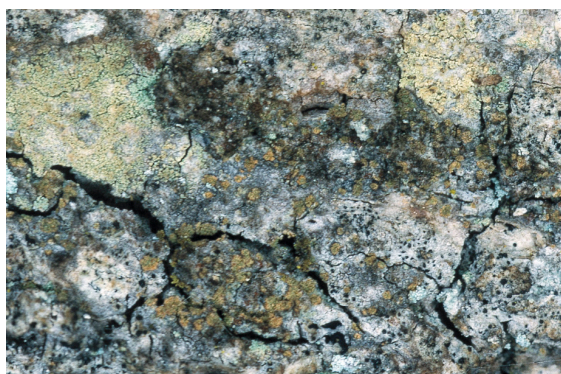
Hjälmbrosklav *Ramalina baltica* – NT (Foto: Parkudden – Lövsta).

Blyertslav *Buellia violaceofusca* – NT.

Allémossa *Leucodon sciuroides*.

Skuggorangelav *Caloplaca lucifuga* – NT.

Vävmossa *Pterigynandrum filiforme*.

Bergklomossa *Hypnum cypressiforme*.

Blekticka *Pachykytospora tuberculosa* NT.

Tårticka *Inonotus dryadeus* VU.

Oxtungsvamp *Fistulina hepatica* NT. (Foto:

LITTERATUR OCH REFERENSER

- Aronsson, M., Hallingbäck, T. & Mattsson, J.-E. (red) 1995. Rödlistade arter i Sverige 1995. – ArtDatabanken, Uppsala.
- Gärdenfors, U. (red) 2010: Rödlistade arter i Sverige 2005. – The 2010 Red list of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Hallingbäck T. 1996. Ekologisk katalog över mossor. – ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Hallingbäck T., Hedenäs L. & Weibull H. 2006. Ny checklista för Sveriges mossor. – Svensk Botanisk Tidskrift 100 (2): 96–148.
- Hultengren, S. 1995. Något om lavfloran på en västsvensk ek. – Svensk Botanisk Tidskrift 89: 165–170.
- Johansson, T., Knutsson, T. & Lundkvist, H. 2003. Gammelekslavar – vad gömmer sig på 2-14 meters höjd. – Graphis Scripta 14: 49 – 54.
- Krusenstjerna E. v. 1964. Stockholmstraktens bladmossor. – Botaniska Sällskapet i Stockholm, Stockholm.
- Nitare, J. 2000: Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Tredje upplagan. – Skogsstyrelsen.
- Nordin, A., Thor, G. & Hermansson, J.-O. 2004. Lavar med svenska namn – tredje upplagan. – Svensk Bot. Tidskr. 98: 6.
- Santesson, R., Moberg, R., Nordin, A., Tønsberg, T. & Vitikainen, O. 2004. Lichen-forming and lichenicolous fungi of Fennoscandia. – Evolutionsmuseet, Uppsala.
- Thor, G., Arup, U., Arvidsson, L., Hermansson, J.-O. Hultengren, S. Jonsson, F. & Karström, M. 2010. Lavar – Lichens. Lichenes. – I: Gärdenfors, U. (red) 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010. ArtDatabanken, Uppsala.

BILAGA – BESKRIVNING AV EKARNA

Biodiverseken vid Brakmaren

Eken fotograferad från NV, september 2010. Det gula på trädstammen är en lav som heter gulmjöl *Chrysothrix candelaris*. Foto: Svante Hultengren/Naturcentrum AB.

Kommun: Tyresö.

Koordinater: 6567658/1643481 (RT 90 2,5 gon V).

Stamomkrets: 530 cm.

Beskrivning: Trädet växer på en liten höjd strax norr om parkeringen, och är delvis omgiven av hållmarker. Eken står tämligen öppet, men omges av lövträd (ek, björk) och av hasselbuskar. På den södra sidan av trädet har en grov gren fallit av.

På eken noterades hela 83 arter, de flesta är lavar (55 arter). Sex rödlistade arter förekommer; blyertsrav *Buellia violaceofusca* NT, skuggorangelav *Caloplaca lucifuga* NT och gul dropplav *Cliostomum corrugatum* NT samt svamparna ekticka *Pbellinus robustus* NT, blekticka *Pachykytospora tuberculosa* NT och ekvaxskivling *Hygrophorus cossus* NT. Den sistnämnda är en marksvamp som bildar mykorrhiza med ek.

Mossfloran är förhållandevis artrik med 15 noterade arter, med bl.a. signalarten gullockmossa *Homalothecium sericeum* och den i Stockholmstrakten relativt sällsynta arten spärrsprötmossa *Kindbergia praelonga* som har en sydlig och suboceanisk utbredning i landet.

Åtgärder för att bevara träd och kryptogamflora: Eken står halvöppet och läget bedöms som gynnsamt för lav- och mossfloran. På sikt är det lämpligt att glesa ut något kring eken, t ex genom att ta bort större träd och buskar som saknar naturvärden inom ca fem meter från kronans yttergräns.

Artlista – Eken vid Brakmaren

VETENSKAPLIGT NAMN	SVENSKT NAMN	HK	NOT OM VÄXTPLATS
LAVAR			
<i>Acrocordia gemmata</i>	grå vårtlav		stam
<i>Amandinea punctata</i>	punktlav		bas och stam
<i>Bacidia rubella</i>	lönnlav	s	västsidan av trädet
<i>Bacidia subincompta</i>	–		stam
<i>Bryoria fuscescens</i>	manlav		grenar
<i>Buellia griseovirens</i>	–		grenar
<i>Buellia violaceofusca</i>	blyertslav	NT	stam NV, sparsam (enstaka exemplar i sprickor)
<i>Calicium glaucellum</i>	svart spiklav		stam
<i>Calicium salicinum</i>	kopparspik		stam
<i>Calicium viride</i>	grön spiklav		stam
<i>Caloplaca lucifuga</i>	skuggoranglav	NT	stam NV, t riklig (täckande flera dm ²)
<i>Candelariella xanthostigma</i>	ägglav		stam (mossa)
<i>Cetraria sepincola</i>	gärdesgärslav		grenar
<i>Chaenotheca chlorella</i>	grynig nållav	s	stam
<i>Chaenotheca trichialis</i>	grå nållav		stam
<i>Chaenothecopsis debilis</i>	parasitsvartspik		stam
<i>Chaenothecopsis vainioana</i>	Blågrön svartspik		stam
<i>Chrysothrix candelaris</i>	gulmjöl		stam
<i>Cladonia coniocraea</i>	mjölig trattlav		baser, nedfallen gren
<i>Cladonia fimbriata</i>	fingerlav		baser, nedfallen gren
<i>Cladonia pyxidata</i>	trattlav		baser, nedfallen gren
<i>Cliostomum corrugatum</i>	gul dropplav	NT	stam NV, sparsam (enstaka små exemplar)
<i>Dimerella pineti</i>	vaxlav		stam
<i>Evernia prunastri</i>	slánlav		stam och grenar
<i>Hypocenomyce scalaris</i>	flarnlav		stam
<i>Hypogymnia physodes</i>	blåslav		stam och grenar
<i>Lecanora argentata</i>	brun kantlav		grenar
<i>Lecanora carpinea</i>	al-lav		grenar
<i>Lecanora chlorothesa</i>	lövträdkantlav		grenar, stam
<i>Lecanora expallens</i>	mjölig kantlav		grenar, stam
<i>Lecanora hagenii</i>	–		grenar
<i>Lecanora saligna</i>	–		nedfallen gren
<i>Lecidella elaochroma</i>	asplav		grenar
<i>Lepraria incana</i>	gråblå mjöllav		stam och grenar
<i>Melanelia fuliginosa</i>	glänsande sköldlav		grenar
<i>Microcalicium disseminatum</i>	liten ärgspik		stam
<i>Ochrolechia turneri</i>	Turners örnlav		stam
<i>Opegrapha varia</i>	klotterlav		stam
<i>Parmelia sulcata</i>	skrynkellav		grenar
<i>Parmeliopsis ambigua</i>	stocklav		nedfallen gren
<i>Peltigera canina</i>	filtlav		stam, bas
<i>Pertusaria albescens</i>	mjölig porlav		stam
<i>Pertusaria amara</i>	bitterlav		stam, grenar
<i>Pertusaria flavida</i>	gul porlav		stam, grenar
<i>Phlyctis argena</i>	blemlav		stam, grenar
<i>Physconia enteroxantha</i>	gulkantad dagglav		stam
<i>Physconia perisidiosa</i>	fjällig dagglav		stam
<i>Placythiella uliginosa</i>	torvlav		nedfallen gren
<i>Platismatia glauca</i>	näverlav		grenar
<i>Ramalina farinacea</i>	mjölig brosklav		stam, grenar
<i>Sclerophora nivea</i>	gulvit blekspik	s	stam
<i>Scolociosporum sp</i>	träddrönelav		grenar, nedfallen gren
<i>Trapeliopsis flexuosa</i>	vedknotterlav		nedfallen gren
<i>Usnea filipendula</i>	skägglav		grenar
<i>Usnea subfloridana</i>	kort skägglav		grenar
MOSSOR			
<i>Bryum capillare</i>	skruvbryum		stambas
<i>Bryum moravicum</i>	trädbryum		stambas
<i>Dicranum scoparium</i>	kvastmossa		stambas, ved
<i>Hamalothecium sericeum</i>	guldockmossa	s	stam
<i>Hypnum cupressiforme</i>	bergklomossa		stam
<i>Kindbergia praelonga</i>	spärrsprötmossa		rot
<i>Leucodon sciurooides</i>	allémossa		stam
<i>Orthotrichum affine</i>	strimhättemossa		stam, grenar
<i>Orthotrichum pumilum</i>	dvärghättemossa		stam, grenar
<i>Orthotrichum speciosum</i>	trädhättemossa		stam, grenar
<i>Platygyrium repens</i>	kopparglansmossa		stam, grenar
<i>Ptilidium pulcherrimum</i>	tät fransmossa		ved
<i>Radula complanata</i>	samboradula		stam

<i>Sciuro-hypnum reflexum</i>	späd gräsmossa		stambas
<i>Syntrichia ruralis</i>	takmossa		stam
SVAMPAR			
<i>Amanita citrina</i>	vitgul flugsvamp		grässvål
cf <i>Hyphoderma</i>	–		ved
<i>Ciboria batshiana</i>	öllonskål		ekollon
<i>Clitocybe odora</i>	grön trattskeivling		grässvål
<i>Fuligo septica</i>	trollsmör		ved/gren
<i>Hygrophorus cossus</i>	ekvaxskeivling	NT	grässvål (enstaka fruktkroppar)
<i>Hysterium pulicare</i>	räffelsprickling		stam
<i>Mycena gallericulata</i>	rynkhatta		ved
<i>Mycena pseudocorticola</i>	dagghätta		ved
<i>Pachykytospora tuberculosa</i>	bleticka	NT	undersida av levande gren (en fruktkropp)
<i>Phellinus robustus</i>	ekticka	NT	stam (enstaka fruktkroppar)
<i>Sphaerobolus stellatus</i>	slungboll		ved
<i>Tricholoma sulphureum</i>	svavelmusseron		grässvål

Biodiverseken i Bergianska trädgården

Fältinventering, Bergianska trädgården, september 2010.
Foto: Svante Hultengren/Naturcentrum AB.

Kommun: Stockholm

Koordinater: 6585555/1627378. (RT 90 2,5 gon V).

Stamomkrets: 470 cm.

Beskrivning: Eken i Bergianska trädgården växer i stort sett helt öppet och den är exponerad mot alla väderstreck. Vitaliteten bedöms som hög och kronan uppvisar inga skador. Eken hyser 38 arter; 11 olika mossor, fem svamparter och 22 lavar. En rödlistad art, oxtungsvamp *Fistulina hepatica* NT, förekommer på trädet. På trädet förekommer rikligt av den ”föroreningsgynnade” stadskantlaven *Lecanora conizaeoides*, som också är rikligt fertil.

För att vara mitt inne i en storstad är mossfloran förhållandevis artrik med sina 11 arter. Den sällsyntaste arten är hårhättemossa *Orthotrichum diaphanum* som är en art med suboceanisk utbredning i Sverige och med mycket få växtplatser i Stockholmstrakten. Det verkar vara en art som klarar luftföroreningar relativt bra och sannolikt gynnas bl.a. av det rikliga nedfallet av partiklar. En annan art som vanligen inte växer på träd är brännmossa *Ceratodon purpureus*, förutom just i förorenade miljöer.

Åtgärder för att bevara träd och kryptogamflora: Eken står tämligen öppet och läget bedöms som gynnsamt för lav- och mossfloran. Närheten till vatten är också bra för uttorkningskänsliga arter.

Artlista – Eken i Bergianska trädgården

VETENSKAPLIGT NAMN	SVENSKT NAMN	HK	NOT OM VÄXTPLATS
LAVAR			
<i>Amandinea punctata</i>	punktflav		stambas
<i>Buellia griseovirens</i>	gråblå rönnlav		stambas/grenar
<i>Cetraria sepincola</i>	gärdesgårdslav		grenar
<i>Cyphelium inquinans</i>	sotlav		nord- och sydsidan stammen
<i>Evernia prunastri</i>	slånlav		stam och grenar
<i>Hypocenomyce scalaris</i>	flarnlav		stam och grenar
<i>Hypogymnia physodes</i>	blåslav		stam och grenar
<i>Lecanora chlorothesa</i>	lövträdkantlav		stam och grenar
<i>Lecanora conizaeoides</i>	stadskantlav		stambas/nordsida
<i>Lecanora expallens</i>	mjölig kantlav		stambas/nordsida, grenar
<i>Lecanora varia</i>	gärdesgårdskantlav		stambas
<i>Lepraria incana</i>	gråblå mjöllav		stam
<i>Melanelixia fuliginosa</i>	glänsande sköldlav		stam och grenar
<i>Parmelia sulcata</i>	skrynkellav		stam och grenar
<i>Parmeliopsis ambigua</i>	stocklav		stam och bas
<i>Phlyctis argena</i>	blemlav		stam och grenar
<i>Physcia adscendens</i>	hjälmrosettflav		stam
<i>Physcia tenella</i>	finlav		stam
<i>Physconia enteroxantha</i>	gulkantad dagglav		stam
<i>Scoliciosporum chlorococcum</i>	trädgrönelav		bas
<i>Xanthoria parietina</i>	vägglav		stam
<i>Xanthoria polycarpa</i>	mångfruktig vägglav		stam och grenar
MOSSOR			
<i>Amblystegium serpens</i>	krypmossa		rot, stambas
<i>Brachythecium albicans</i>	blek gräsmossa		rot, stambas
<i>Brachythecium salebrosum</i>	skogsgräsmossa		rot, stambas
<i>Bryum capillare</i>	skrubvbryum		stam
<i>Ceratodon purpureus</i>	brännmossa		rot, stambas
<i>Dicranum scoparium</i>	kvastmossa		stam
<i>Hypnum cupressiforme</i>	bergklomossa		stam, grenar
<i>Orthotrichum affine</i>	strimhättemossa		stam, grenar
<i>Orthotrichum diaphanum</i>	hårhättemossa		stam, grenar
<i>Orthotrichum speciosum</i>	trädhättemossa		stam, grenar
<i>Platygyrium repens</i>	kopparglansmossa		stam, grenar
SVAMPAR			
<i>Fistulina hepatica</i>	oxtungsvamp	NT	i hållighet (enstaka fruktkroppar)
<i>Hysterium pulicare</i>	räffelsprickling		stam
<i>Mycena gallericulata</i>	rynkhatta		ved
<i>Mycena inclinata</i>	tuvhatta		ved
<i>Mycena polygramma</i>	silverhatta		ved

Biodiverseken i naturreservatet Parkudden – Lövsta

Enbusken t b i bilden står lite för nära eken och den skuggar och sliter på kryptogamfloran. Fältinventering september 2010. Foto: Svante Hultengren/Naturcentrum AB.

Kommun: Södertälje

Koordinater: 6570481/1591011 (RT 90 2,5 gon V).

Stamomkrets: 354 cm.

Beskrivning: Södertäljes ek växer i en sydslutning i naturreservatet Parkudden – Lövsta. Eken växer relativt luftigt och omges av gles, betad ekskog. Nära trädet växer en enbuske som delvis påverkar kryptogamfloran negativt (beskuggning och slitage). Eken hyser faktiskt enbart 38 olika arter, de flesta är lavar (26) vilket är relativt lite. Inslaget av rödlistade arter är desto större, hela sex olika sådana arter påträffades; blyertslav *Buellia violaceofusca* NT, gul dropplav *Clistomum corrugatum* NT, skuggorangelav *Caloplaca lucifuga* NT och hjälmbrosklav *Ramalina baltica* NT samt svamparna oxtungsvamp *Fistulina hepatica* och ekvaxskivling *Hygrophorus cossus* NT. Den sistnämnda är en marksvamp som bildar mykorrhiza med ek.

Mossfloran är förhållandevis artfattig med 6 noterade arter, där det intressantaste inslaget var signalarten fällmossa *Antitrichia curtispindula* som hittades högt upp i kronan.

Åtgärder för att bevara träd och kryptogamflora: Eken står i en betesmark, i ett gles bestånd av medelgrova till grova ekar. Läget bedöms som gynnsamt för lavfloran. Stammen är väl exponerad men på ena sidan växer en enbuske som hotar naturvärdena. På sikt kan det vara lämpligt att glesa ut något ytterligare kring eken, t ex genom att ta bort enstaka större träd som påverkar vitaliteten på ekens krona.

Artlista – Eken i Parkudden – Lövsta

VEGENSKAPLIGT NAMN	SVENSKT NAMN	HK	NOT OM VÄXTPLATS
LAVAR			
<i>Buellia schaeeri</i>	småsporig rönnlav		stambas
<i>Buellia violaceofusca</i>	blyertslav	NT	stam, NV, sparsam (enstaka exemplar i barksprickor)
<i>Calicium adpersum</i>	gulkantad spiklav	s	stam, riklig
<i>Calicium salicinum</i>	kopparspik		stam
<i>Calicium viride</i>	grön spiklav		stam
<i>Caloplaca lucifuga</i>	skuggorangelav	NT	stam, barkspricka, NV t riklig (täckande flera dm ²)
<i>Candelariella xanthostigma</i>	ägglav		stam
<i>Chaenotheca phaeocephala</i>	brun nållav	s	stam
<i>Chaenotheca trichialis</i>	grå nållav		stam
<i>Chrysothrix candelaris</i>	gulmjöl		stam, barkspricka
<i>Cliostomum corrugatum</i>	gul dropplav	NT	stam V, sparsam (enstaka exemplar)
<i>Evernia prunastri</i>	slänlav		stam, grenar
<i>Hypocenomyce scalaris</i>	flarnlav		stam, S
<i>Lecanora expallens</i>	mjölilig kantlav		stam
<i>Lecanora hagenii</i>	–		stam, grenar
<i>Lepraria incana</i>	gråblå mjöllav		stam, grenar
<i>Lepraria membranacea</i>	mjöllav		stam
<i>Melanelixia fuliginosa</i>	glänsande sköldlav		stam, grenar
<i>Opegrapha varia</i>	klotterlav		stam
<i>Pertusaria amara</i>	bitterlav		stam
<i>Pertusaria flavida</i>	gul porlav		stam
<i>Phlyctis argena</i>	blemlav		stam, grenar
<i>Ramalina baltica</i>	hjälmbrösklav	NT	stam, NV t riklig (flertal bålar)
<i>Ramalina farinacea</i>	mjölilig brösklav		stam, grenar
<i>Rinodina exigua</i>	grå krimmerlav		stam, bas
<i>Xanthoria fulva</i>	grov ljuslav		stam
MOSSOR			
<i>Antitrichia curtipendula</i>	fällmossa	s	högt upp på stammen (ca 10 m)
<i>Brachythecium albicans</i>	blek gräsmossa		rot
<i>Hypnum cupressiforme</i>	bergklomossa		stam, grenar
<i>Leucodon sciouroides</i>	allémossa		stam
<i>Platygyrium repens</i>	kopparglansmossa		stam, grenar
<i>Syntrichia ruralis</i>	takmossa		stam
SVAMPAR			
<i>Fistulina hepatica</i>	oxtungsvamp	NT	trädbas (enstaka fruktkroppar)
<i>Hygrophorus cossus</i>	ekvaxskivling	NT	grässvål (enstaka fruktkroppar)
<i>Hysterium pulicare</i>	räffelsprickling		stam
<i>Lactarius vellereus</i>	luden vitrisk		grässvål
<i>Stereum hirsutum</i>	raggskinn		ved
<i>Trametes hirsuta</i>	borstticka		ved

Biodiverseken i Lideby

Lidebyeken omges av ganska tät skogsvegetation och buskage vilket resulterat i att flera grenar är döda, eller döende, samt att lavfloran är relativt trivial och individfattig. Fältinventering september 2010. Foto: Svante Hultengren/Naturcentrum AB.

Kommun: Salem.

Koordinater: 6571294/1607482 (RT 90 2,5 gon V).

Stamomkrets: 566 cm.

Beskrivning: Lidebyeken växer i ett skogsbryn och är exponerad mot sydväst. Eken också av lövskog, slån och hasselbuskage vilket ger ett ogynnsamt mikroklimat speciellt för lavar. Eken hyser 50 arter, de flesta är lavar (28) men också ett relativt stort antal mossor (14 arter). Mossfloran är ganska individrik och dominerar på stammens nedre del. Lavfloran blir rikligare en bit upp på stammen och på grenar. Tre rödlistade arter förekommer; skuggorangelav *Caloplaca lucifuga* NT, oxtungsvamp *Fistulina hepatica* NT och ekvaxskivling *Hygrophorus cossus* NT. Den sistnämnda är en marksvamp som bildar mykorrhiza med ek och den växte tillsammans med släktingen vitbrun vaxskivling *Hygrophorus persoonii*.

Mossfloran är förhållandevis artrik med 14 noterade arter, med flera arter som trivs i relativt näringsrika skogsmiljöer som spetsig dvärgbågmossa *Pseudoleskeella nervosa*, vävmossa *Pterigynandrum filiforme* och den relativt sällsynta arten klängmossa *Homomallium incurvatum*.

Åtgärder för att bevara träd och kryptogamflora: Eken står i ett sydexponerat bryn, men stammen är helt inväxt bland buskar och småträd och starkt beskuggad. Läget bedöms som ogynnsamt för lavfloran. På sikt är det lämpligt att glesa ut något kring eken, t ex genom att ta bort de större träd och buskar som saknar naturvärden och som växer inom ca fem meter från kronans yttergräns.

Artlista – Eken i Lideby

VETENSKAPLIGT NAMN	SVENSKT NAMN	HK	NOT OM VÄXTPLATS
LAVAR			
<i>Acrocordia gemmata</i>	grå vårtlav		stam
<i>Amandinea punctata</i>	punktlav		stam
<i>Bacidia rubella</i>	lönnlav	s	stam
<i>Calicium salicinum</i>	kopparspik		stam
<i>Calicium viride</i>	grön spiklav		stam
<i>Caloplaca lucifuga</i>	skuggorangelav	NT	stam NV, sparsam (enstaka bålar)
<i>Caloplaca obscurella</i>	groporangelav		bas
<i>Candelariella xanthostigma</i>	ägglav		stam
<i>Chaenotheca phaeocephala</i>	brun nållav		stam
<i>Chaenotheca trichialis</i>	grå nållav		stam
<i>Chrysothrix candelaris</i>	gulmjöl		stam
<i>Cladonia coniocraea</i>	mjölig trattlav		stam
<i>Cladonia fimbriata</i>	fingerlav		stam
<i>Evernia prunastri</i>	slånlav		stam, grenar
<i>Hypocenomyce scalaris</i>	flarnlav		stam
<i>Lecania cyrtella</i>	lekania		sparsam, inblandad i kollekt, bas
<i>Lecanora expallens</i>	mjölig kantlav		stam, grenar
<i>Lecanora hagenii</i>	–		stam, grenar
<i>Lecanora sambuci</i>	–		sparsam, inblandad i kollekt, bas
<i>Lepraria incana</i>	gråblå mjöllav		stam, grenar
<i>Melanelixia fuliginosa</i>	glänsande sköldlav		stam, grenar
<i>Parmelia sulcata</i>	skrynkellav		stam, grenar
<i>Pertusaria flavida</i>	gul porlav		stam
<i>Phlyctis argena</i>	blemlav		stam, grenar
<i>Rinodina exigua</i>	grå krimmerlav		bas
<i>Usnea filipendula</i>	skägglav		grenar
<i>Usnea subfloridana</i>	kort skägglav		grenar
<i>Xanthoria poeltii</i>	allévägglav		stam
MOSSOR			
<i>Amblystegium serpens</i>	krypmossa		rot, stambas
<i>Bryum capillare</i>	skrubryum		stambas
<i>Bryum moravicum</i>	trädbryum		stambas
<i>Ceratodon purpureus</i>	bränmossa		stambas
<i>Homomallium incurvatum</i>	klängmossa		rot
<i>Hypnum cupressiforme</i>	bergklomossa		stam, grenar
<i>Leucodon sciouroides</i>	allémossa		stam
<i>Orthotrichum affine</i>	strimhättemossa		stam, grenar
<i>Orthotrichum speciosum</i>	trädhättemossa		stam, grenar
<i>Platygyrium repens</i>	kopparglansmossa		stam, grenar
<i>Pseudoleskeella nervosa</i>	spetsig dvärgbågmossa		rot, stambas
<i>Pterigynandrum filiforme</i>	vävmosa		rot, stambas
<i>Sciuro-hypnum populeum</i>	parkgräsmossa		rot, stambas
<i>Syntrichia ruralis</i>	takmossa		stam
SVAMPAR			
<i>Cortinarius hinnuleus</i>	glesskivig spindling		grässvål
<i>Fistulina hepatica</i>	oxtungsvamp	NT	stambas (enstaka fruktkroppar)
<i>Hygrophorus cossus</i>	ekvaxskivling	NT	grässvål (enstaka fruktkroppar)
<i>Hygrophorus persoonii</i>	vitbrun vaxskivling		grässvål
<i>Hysterium pulicare</i>	räffelsprickling		stam
<i>Lactarius vellerus</i>	luden vitriska		grässvål
<i>Mycena gallericulata</i>	rynkhatta		ved
<i>Mycena inclinata</i>	tuvhatta		ved

Biodiverseken i Sturehäll

Eken vid Sturehäll växer ute i en stor åker och är helt exponerad åt alla håll. Det är också inventeringens mest vitala träd. Fältinventering, Sturehäll, september 2010. Foto: Svante Hultengren/Naturcentrum AB.

Kommun: Botkyrka.

Koordinater: 6571884/1612739 (RT 90 2,5 gon V).

Stamomkrets: 665 cm.

Beskrivning: Eken vid Sturehäll är det grövsta av de nio inventerade träden. Det är också det mest exponerade och vitala av träden. Eken växer ute på ett stort, öppet åkerområde tillsammans med ett flertal liknande träd. Kryptogamfloran är påverkad av damm från kringliggande åkermarker vilket visar sig genom förekomst av flera dammgynnade arter som flera arter av vägglavar *Xanthoria* spp., dagglavar *Physconia* spp. och allélav *Anaptychia ciliaris*. Totalt påträffades 42 olika arter, och även här är lavfloran dominerande med 33 olika arter. Tre rödlistade arter noterades; skuggoranglav *Caloplaca lucifuga* NT, hjälmbrösklav *Ramalina baltica* NT och oxtungsvamp *Fistulina hepatica* NT.

Mossfloran är förhållandevis artfattig med sex noterade arter, där det intressantaste inslaget var den relativt vanliga arten allémossa *Leucodon sciuroides*.

Åtgärder för att bevara träd och kryptogamflora: Eken står mycket exponerad långt ute i en åker tillsammans med ytterligare en handfull ekar. Eken bedöms ha den bästa vitaliteten av samtliga besökta träd. Läget bedöms som gynnsamt för lavfloran. Damm från kringliggande åkrar är intressant och skapar förutsättningar för den för inventeringen avvikande artsammansättningen av lavar.

Artlista – Eken i Sturehäll

VETENSKAPLIGT NAMN	SVENSKT NAMN	HK	NOT OM VÄXTPLATS
LAVAR			
<i>Amandinea punctata</i>	punktlav		bas
<i>Anaptychia ciliaris</i>	allélav		stam
<i>Calicium viride</i>	grön spiklav		stam
<i>Caloplaca cerina</i>	vaxorangelav		på dammpåverkad trädbas
<i>Caloplaca lucifuga</i>	skuggorangelav	NT	stam V och N t riklig (täckande flera dm ²)
<i>Candelaria concolor</i>	ljuslav		stam
<i>Cetraria sepincola</i>	gärdesgårdslav		grenar
<i>Chaenotheca phaeocephala</i>	brun nållav	s	stam S
<i>Chaenotheca trichialis</i>	grå nållav		stam
<i>Diplozymia alboatrum</i>	vitskivlav	s	på dammpåverkad trädbas
<i>Evernia prunastri</i>	slånlav		stam, grenar
<i>Hypocenomyce scalaris</i>	flarnlav		stam
<i>Hypogymnia physodes</i>	blåslav		stam, grenar
<i>Hypogymnia tubulosa</i>	pukstocklav		grenar
<i>Lecanora expallens</i>	mjölig dagglav		stam, grenar
<i>Lecanora hagenii</i>	–		på dammpåverkad trädbas
<i>Lepraria incana</i>	gråblå mjöllav		stam, grenar
<i>Melanelixia fuliginosa</i>	glänsande sköldlav		stam, grenar
<i>Ochrolechia turneri</i>	turners örnlav		stam, grenar
<i>Parmelia sulcata</i>	skrynkellav		stam, grenar
<i>Parmelina tiliacea</i>	silverlav		stam, trädbas
<i>Pertusaria amara</i>	bitterlav		stam, grenar
<i>Phlyctis argena</i>	blemlav		stam, grenar
<i>Physcia tenella</i>	finlav		stam, grenar
<i>Physconia enteroxantha</i>	gulkantad dagglav		stam
<i>Physconia perisidiosa</i>	fjällig dagglav		stam
<i>Platismatia glauca</i>	näverlav		stam, grenar
<i>Ramalina baltica</i>	hjälmbrösklav	NT	stam V, t riklig (flertal bälur)
<i>Ramalina farinacea</i>	mjölig brösklav		stam, grenar
<i>Ramalina fraxinea</i>	brösklav		stam, grenar
<i>Rinodina exigua</i>	grå krimmerlav		stam, på kvävepåverkade basdelar
<i>Xanthoria candelaria</i>	ljuslav		stam
<i>Xanthoria polycarpa</i>	mångfruktig vägglav		på kvävepåverkade basdelar
MOSSOR			
<i>Bryum moravicum</i>	trådbryum		stambas
<i>Hypnum cupressiforme</i>	bergklomossa		stam, grenar
<i>Leucodon sciouroides</i>	allémossa		stam
<i>Orthotrichum speciosum</i>	trädhättemossa		stam, grenar
<i>Platygyrium repens</i>	kopparglansmossa		stam, grenar
<i>Syntrichia ruralis</i>	takmossa		stam
SVAMPAR			
<i>Daedalia quercina</i>	korkmussling		grenar
<i>Fistulina hepatica</i>	oxtungsvamp	NT	stambas (enstaka fruktkroppar)
<i>Hysterium pulicare</i>	räffelsprickling		stam
<i>Laetiporus sulphureus</i>	svavelticka		stam
<i>Mycena gallericulata</i>	rynkhatta		ved

Biodiverseken vid Sundby gård

Längst ner t v i bilden, på trädets bas, syns ett exemplar av oxtungsvamp *Fistulina hepatica* NT. Fältinventering september 2010. Foto: Svante Hultengren/Naturcentrum AB.

Kommun: Huddinge.

Koordinater: 6566544/1626438 (RT 90 2,5 gon V).

Stamomkrets: 434 cm.

Beskrivning: Eken vid Sundby gård växer på en ganska torr och hållmarksdominerad kulle strax ovanför gården. I anslutning till den aktuella eken finns ett flertal intressanta och åldriga ekar. Eken står tämligen öppet men kronan beskuggas av kringliggande träd. Eken hyser 54 olika arter, de flesta är lavar (39 st). En viktig orsak till artrikedomen är de lågt sittande grenarna som kunde nås med stegen. Därmed kom ett flertal ”grenlevande” lavar med i artlistan. Två rödlistade arter förekommer; hjälmbrösklav *Ramalina baltica* NT och oxtungsvamp *Fistulina hepatica* NT.

Mossfloran är förhållandevis artfattig med 9 noterade arter som alla är relativt triviala. Nämnvärd är ändå förekomsten av kakmossa *Hedwigia ciliata* som nästan uteslutande växer på block och hållar.

Åtgärder för att bevara träd och kryptogamflora: Eken, som har en bred och tämligen vital krona, står på en liten bergskulle, tillsammans med ytterlige ett antal värdefulla ekar. Det topografiska läget bedöms som mycket gynnsamt för lavfloran. På lång sikt kan det vara lämpligt att glesa ut något kring eken, t ex genom att ta bort träd och buskar som växer in och förstör kronan på den aktuella eken.

Artlista – Eken vid Sundby

VETENSKAPLIGT NAMN	SVENSKT NAMN	HK	NOT OM VÄXTPLATS
LAVAR			
<i>Arthonia leucodontis</i>	allémosslav		på allémossa <i>Leucodon sciuroides</i>
<i>Buellia schaeeri</i>	småsporig rönnlav		stam
<i>Calicium viride</i>	grön spiklav		stam
<i>Cetraria sepincola</i>	gärdesgårdsrav		grenar
<i>Chaenotheca ferruginea</i>	rostspik		stam
<i>Chaenotheca phaeocephala</i>	brun nållav	s	stam
<i>Cladonia pyxidata</i>	trattlav		stam
<i>Evernia prunastri</i>	slånlav		stam, grenar
<i>Hypocenomyce scalaris</i>	flarnlav		stam
<i>Hypogymnia farinacea</i>	mjölig blåslav		grenar
<i>Hypogymnia physodes</i>	blåslav		stam, grenar
<i>Hypogymnia tubulosa</i>	pukstocklav		grenar
<i>Lecanora argentata</i>	brun kantlav		grenar
<i>Lecanora carpinea</i>	al-lav		grenar
<i>Lecanora expallens</i>	mjölig kantlav		stam
<i>Lecanora saligna</i>	–		på bark och ved
<i>Lecidella elaeochroma</i>	asplav		grenar
<i>Lepraria incana</i>	gråblå mjöllav		stam, grenar
<i>Melanohalea exasperata</i>	vårtig sköldlav		grenar
<i>Melanohalea exasperatula</i>	klubb-sköldlav		grenar
<i>Melanelixia fuliginosa</i>	glänsande sköldlav		grenar
<i>Melanelixia subargentifera</i>	vitkantad sköldlav		stam, grenar
<i>Mycoblastus fucatus</i>	grynig blodlav		grenar
<i>Parmelia sulcata</i>	skrynkellav		stam, grenar
<i>Pertusaria albescens</i> v <i>discoidea</i>	mjölig porlav		stam
<i>Pertusaria amara</i>	bitterlav		stam, grenar
<i>Pertusaria flavida</i>	gul porlav		stam
<i>Phlyctis argena</i>	blemlav		stam, grenar
<i>Physcia aipolia</i>	rosettlav		stam, grenar
<i>Physconia enteroxantha</i>	gulkantad dagglav		stam
<i>Platismatia glauca</i>	nåverlav		grenar
<i>Pseudevernia furfuracea</i>	gällav		grenar
<i>Ramalina baltica</i>	hjälmbrösklav	NT	stam NV, t riklig (flertal bålar)
<i>Ramalina farinacea</i>	mjölig brösklav		stam, grenar
<i>Ramalina fraxinea</i>	brösklav		stam, grenar
<i>Strangospora pinicola</i>	barkpyttelav		sydsidan, t riklig
<i>Tuckermanopsis chlorophylla</i>	brämlav		grenar
<i>Xanthoria candelaria</i>	ljuslav		stam
<i>Xanthoria parietina</i>	vägglav		stam, grenar
MOSSOR			
<i>Bryum moravicum</i>	trådbryum		stambas
<i>Ceratodon purpureus</i>	brännmossa		rot, stam
<i>Dicranum scoparium</i>	kvastmossa		stam, grenar
<i>Hedwigia ciliata</i>	kakmossa		grenar
<i>Hypnum cupressiforme</i>	bergklomossa		stam, grenar
<i>Leucodon sciuroides</i>	allémossa		stam
<i>Platygyrium repens</i>	kopparglansmossa		stam, grenar
<i>Radula complanata</i>	samboradula		stam
<i>Syntrichia ruralis</i>	takmossa		stam
SVAMPAR			
<i>Amanita citrina</i>	vitgul flugsvamp		grässvål
<i>Fistulina hepatica</i>	oxtungsvamp	NT	stam, bas (enstaka fruktkroppar)
<i>Hysterium pulicariae</i>	räffelsprickling		stam
<i>Mycena inclinata</i>	tuvhätt		ved
<i>Mycena rosea</i>	rosa rättikhätta		grässvål
<i>Tricholoma sulphureum</i>	svavelmusseron		grässvål

Biodiverseken i Nynäshamn

Nynäshamneken kännetecknas av grov, fuktig och lavrik bark. Stammen har en nästan hundra procentig täckning av lavar. Fältinventering september 2010. Foto: Svante Hultengren/Naturcentrum AB.

Kommun: Nynäshamn.

Koordinater: 6532103/1623116 (RT 90 2,5 gon V).

Stamomkrets: 358 cm.

Beskrivning: Nynäshamnseken växer i en nordsluttning i ett villa-/parkområde. Eken har mycket grov och lavrik bark men högt sittande grenar, vilket gjorde att inventeringen till stor del fick inriktas på stammen. Enbart 33 arter påträffades av vilka hela 29 är lavar. Tre intressanta och rödlistade arter noterades; skuggorangelav *Caloplaca lucifuga* NT, rosa skärelav *Schismatomma pericleum* NT och blyertslav *Buellia violaceofusca* NT.

Mossfloran är artfattig och enbart tre arter, alla triviala, noterades.

Åtgärder för att bevara träd och kryptogamflora: Eken står i nordvänd sluttning, i en parkliknande miljö, och stammen är beskuggad av buskar och småträd som växer söder om trädet. Stammen är dock ganska fri från näravväxande träd och buskar. Läget bedöms som gynnsamt för lavfloran. På sikt kam det vara lämpligt att glesa ut något kring eken, t ex genom att ta bort enstaka träd och buskar som saknar naturvärden och påverkar ekens vitalitet genom att växa in i kronan.

Artlista – Eken i Nynäshamn

VETENSKAPLIGT NAMN	SVENSKT NAMN	HK	NOT OM VÄXTPLATS
LAVAR			
<i>Amandinea punctata</i>	punktlav		stam
<i>Anisomeridium polypori</i>	–		stam
<i>Arthonia didyma</i>	liten rostfläck		stam
<i>Bacidia rubella</i>	lönnlav	s	stam
<i>Buellia griseovirens</i>	gråblå rönnlav		stam
<i>Buellia violaceofusca</i>	blyertslav	NT	stam, NV, t riklig (täckande någon dm ²)
<i>Calicium salicinum</i>	kopparspik		stam
<i>Calicium viride</i>	grön spiklav		stam
<i>Caloplaca lucifuga</i>	skuggorangelav	NT	stam NV N NO, t riklig (täckande flera dm ²)
<i>Chaenotheca trichialis</i>	grå nållav		stam
<i>Chaenothecopsis debilis</i>	parasitsvartspik		stam
<i>Chaenothecopsis vainioana</i>	blågrön svartspik		stam
<i>Chrysothrix candelaris</i>	gulmjöl		stam
<i>Cladonia fimbriata</i>	fingerlav		stam
<i>Cliostomum griffithii</i>	dropplav		stam
<i>Dimerella pineti</i>	liten vaxlav		stam
<i>Hypocenomyce scalaris</i>	flarnlav		stam
<i>Lecanora argentata</i>	brun kantlav		stam
<i>Lecanora chlaroothera</i>	lövträdkantlav		stam
<i>Lecanora expallens</i>	mjölilig kantlav		stam
<i>Lepraria incana</i>	gråblå mjöllav		stam
<i>Melanelixia fuliginosa</i>	glänsande sköldlav		stam
<i>Opegrapha rufescens</i>	rödbrun klotterlav		stam
<i>Parmelia sulcata</i>	skrynkellav		stam
<i>Pertusaria hemisphaerica</i>	snöbollslav		stam
<i>Pertusaria pertusa</i>	porlav		stam
<i>Phlyctis argena</i>	blemlav		stam
<i>Pyrrhospora quernea</i>	ekskivlav		stam
<i>Schimatomma pericleum</i>	rosa skårelav	NT	stam N, t riklig (flertal bålar)
MOSSOR			
<i>Sciuro-hypnum oedidodium</i>	spretgräsmossa		rot
<i>Hypnum cupressiforme</i>	bergklomossa		stam
<i>Platygyrium repens</i>	kopparglansmossa		stam
SVAMPAR			
<i>Hysterium pulicare</i>	räffelsprickling		stam

Biodiverseken på Gålö

Med fem rödlistade arter är Gålöeken är ett av de värdefullaste i inventeringen. Trädet uppfyller ett antal viktiga kriterier för en rik kryptogamflora; det har hög ålder, är ganska öppet stående och växer nära vatten. Fältinventering, Gålö, september 2010. Foto: Svante Hultengren/Naturcentrum AB.

Kommun: Haninge.

Koordinater: 6556727/1639805 (RT 90 2,5 gon V).

Stamomkrets: 566 cm.

Beskrivning: Biodiverseken på Gålö växer i en betesmark tillsammans med ett stort antal ekar i varierande grovlek. Eken växer i ett skogsbyn och är exponerad mot söder. Trädet står halvöppet men det finns en hel del lövträd i ekens närhet, och ett antal grenar har dött i kon-

kurrensen med andra träd. Närheten till vattnet gör att fuktighetsgraden ökar vilket är gynnsamt för lavfloran. Eken hyser totalt 54 arter (33 lavar, 16 mossor och fem svampar) vilket är näst mest i inventeringen (efter eken vid Brakmaren, Tyresö). Fem rödlistade arter förekommer och särskilt noterbara är de rika förekomsterna av rosa skärelav *Schismatomma pericleum* NT.

Mossfloran är artrik för att vara på en ek, med 16 noterade arter. Flertalet arter är relativt vanliga marklevande arter som här vandrat upp på ekens rötter och stambas, t.ex. hårgräsmossa *Cirriphyllum piliferum* och hakmossa *Rhytidiadelphus squarrosus*. Hela inventeringens sällsyntaste mossa förekom relativt rikligt på denna ek. Det är stor hättmossa *Ortotrichum lyellii*, som har en sydlig och suboceanisk utbredning i landet och främst förekommer i Halland och Bohuslän. I Stockholmstrakten finns bara en tidigare notering av arten från 1871 från Sandemar som ligger alldeles i närheten! Kanske har arten funnits kvar under hela tiden men undgått upptäckt, eller så har den kommit tillbaka efter den kraftigt försurningsutsatta andra delen av 1900-talet.

Åtgärder för att bevara träd och kryptogamflora: Eken växer i en betesmark med omgiven av tämligen rikligt med medelgrova till grova ekar. Trädet står i anslutning till en liten bergskulle, och i anslutning till eken finns större träd och en del buskar som påverkar vitaliteten. Läget, halvöppet och nära vatten, bedöms som gynnsamt för lavfloran. På sikt kan det vara lämpligt att glesa ut något kring eken, t ex genom att ta bort enstaka träd och buskar som saknar naturvärden, som påverkar kronans vitalitet och som växer inom ca fem meter från kronans yttergräns.

Artlista – Eken på Gålö

VETENSKAPLIGT NAMN	SVENSKT NAMN	HK	NOT OM VÄXTPLATS
LAVAR			
<i>Amandinea punctata</i>	punktlav		stam, bas
<i>Anisomeridium polypori</i>	–		stam, bas
<i>Buellia violaceofusca</i>	blyertslav	NT	stam, NV, † riklig (täckande någon dm ²)
<i>Calicium adpersum</i>	gulkantad spiklav	s	stam
<i>Calicium viride</i>	grön spiklav		stam
<i>Caloplaca lucifuga</i>	skuggorangelav	NT	stam, barksprickor NV, † riklig (täckande någon dm ²)
<i>Candelariella xanthostigma</i>	ägglav		stam, mossa
<i>Chaenotheca chlorella</i>	grynig nållav	s	stam
<i>Chaenotheca phaeocephala</i>	brun nållav		stam
<i>Chaenotheca trichialis</i>	grå nållav		stam
<i>Chaenothecopsis vainioana</i>	blågrön svartspik		stam
<i>Chrysothrix candelaris</i>	gulmjöl		stam
<i>Cladonia coniocraea</i>	mjölig trattlav		stam
<i>Cladonia digitata</i>	fingerlav		stam
<i>Cladonia fimbriata</i>	naggbägarlav		stam
<i>Cladonia pyxidata</i>	trattlav		stam
<i>Dimerella pineti</i>	liten vaxlav		stam
<i>Evernia prunastri</i>	slånlav		stam, grenar
<i>Hypocenomyce scalaris</i>	flarnlav		stam
<i>Hypogymnia physodes</i>	bläslav		stam, grenar
<i>Lecanora expallens</i>	mjölig kantlav		stam, grenar
<i>Lepraria incana</i>	gråblå mjöllav		stam, grenar
<i>Opegrapha varia</i>	klotterlav		stam
<i>Opegrapha vulgata</i>	mellanklotterlav		stam
<i>Pertusaria albescens</i> v <i>albescens</i>	mjölig porlav		stam
<i>Pertusaria amara</i>	bitterlav		stam, grenar
<i>Pertusaria coccodes</i>	hagelporlav		stam
<i>Phlyctis argena</i>	blemlav		stam, grenar
<i>Pyrrhospora quereana</i>	ekskivlav		stam
<i>Ramalina baltica</i>	hjälmbrösklav	NT	stam, SV, V, sparsam (enstaka bålar)
<i>Ramalina farinacea</i>	mjölig brösklav		stam, grenar
<i>Schismatomma pericleum</i>	rosa skärelav	NT	stam NV, † riklig (flertal bålar)
<i>Trapeliopsis flexuosa</i>	vedknotterlav		stam, bas
MOSSOR			
<i>Brachytheciastrum velutinum</i>	sammetsgräsmossa		rot
<i>Bryum moravicum</i>	trådbryum		stambas
<i>Cirriphyllum piliferum</i>	hårgräsmossa		rot
<i>Frullania dilatata</i>	hjälmfrullania		stam
<i>Hylocomium splendens</i>	husmossa		rot
<i>Hypnum cupressiforme</i>	bergklomossa		stam, grenar
<i>Leucodon sciurooides</i>	allémossa		stam
<i>Lophocolea heterophylla</i>	vedblekmossa		rot, ved
<i>Orthotrichum lyellii</i>	stor hättmossa	*	stam
<i>Orthotrichum speciosum</i>	trädhättmossa		stam, grenar
<i>Plagiomnium cuspidatum</i>	lundpraktmossa		stambas
<i>Platygyrium repens</i>	kopparglansmossa		stam, grenar
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	hakmossa		rot
<i>Sciuro-hypnum populeum</i>	parkgräsmossa		rot
<i>Sciuro-hypnum reflexum</i>	späd gräsmossa		rot
<i>Syntrichia ruralis</i>	takmossa		stam
SVAMPAR			
<i>cf. Hyphoderma</i>			ved
<i>Fistulina hepatica</i>	oxtungsvamp	NT	stambas (enstaka bålar)
<i>Hysterium pulicariae</i>	räffelsprickling		stam
<i>Mycena gallericulata</i>	rynhätta		ved
<i>Mycena inclinata</i>	tuvhätta		ved

Biodiverseken i Taxinge

Eken vid Taxinge är artfattig men bjuder på inventeringens sällsyntaste art – tårticka *Inonotus dryadeus* VU. Fältinventering, Taxinge, september 2010. Foto: Svante Hultengren/Naturcentrum AB.

Kommun: Nykvarn.

Koordinater: 6569746/1585967 (RT 90 2,5 gon V).

Stamomkrets: 629 cm.

Beskrivning: Taxinge-eken växer i ett nyröjt skogsbryn och är exponerad mot väster, mot bebyggelsen och Taxinge slott. Även runt själva eken verkar röjningar ha genomförts. Tidigare igenväxning har dock satt sin prägel på såväl ek som lav- och mossflora. Eken har högt upphissad krona (varför inga grenlevande lavar inventerades) och lav- respektive mossfloran är artfattig med 15 respektive 3 arter. De högt sittande grenarna som inte kunnat inventeras är en av orsakerna till att så få arter noterades. Trots relativ artfattigdom påträffades här inventeringens två sällsyntaste arter – trubbig brosklav *Ramalina obtusata* VU och tårticka *Inonotus dryadeus* VU.

Intill stammen finns en stubbe av en klenare alm med ytterligare en rödlistad svamp, svartöra *Auricularia mesenterica* NT.

Åtgärder för att bevara träd och kryptogamflora: Eken står i ett västexponerat bryn, men stammen har nog tidigare varit inväxt bland buskar och småträd och därmed varit starkt beskuggad. Läget bedöms ha varit ogynnsamt för lavfloran, som är ganska artfattig. En utglesning/frihuggning har genomförts men på sikt är det lämpligt att glesa ut ytterligare kring eken, t ex genom att ta bort de större träd och buskar som saknar naturvärden och som växer inom ca fem meter från kronans yttergräns.

Artlista – Eken vid Taxinge

VETENSKAPLIGT NAMN	SVENSKT NAMN	HK	NOT OM VÄXTPLATS
LAVAR			
<i>Amandinea punctata</i>	punktlav		bas
<i>Chaenotheca ferruginea</i>	rostspik		stam
<i>Chaenotheca phaeocephala</i>	brun nållav	s	stam, mest steril
<i>Chaenotheca trichialis</i>	grå nållav		stam, sparsam
<i>Dimerella pineti</i>	liten vaxlav		stam
<i>Evernia prunastri</i>	slånlav		stam
<i>Haematomma ochroleucum</i>	blodlav		stam
<i>Hypocenomyce scalaris</i>	flarnlav		stam
<i>Lecanora expallens</i>	mjölig kantlav		stam
<i>Lepraria incana</i>	gråblå mjöllav		stam
<i>Parmelia sulcata</i>	skrynkellav		stam
<i>Phlyctis argena</i>	blemlav		stam
<i>Ramalina farinacea</i>	mjölig brosklav		stam
<i>Ramalina obtusata</i>	trubbig brosklav	VU	stam, sparsam (enstaka bälär)
<i>Xanthoria polycarpa</i>	mångfruktig vägglav		stam
MOSSOR			
<i>Dicranum montanum</i>	stubbkvastmossa		stam
<i>Hypnum cupressiforme</i>	bergklomossa		stam
<i>Platygyrium repens</i>	kopparglansmossa		stam
SVAMPAR			
<i>Hysterium pulicaris</i>	räffelsprickling		stam
<i>Inonotus dryadeus</i>	tårticka	VU	en fruktkropp på basen mot N, övergrävd med jord

Lavar	sv namn	Hotkat	Bergianska	Brakmaren	Sturehäll	Lideby	Lövsta	Taxinge	Sundby	Nynäshamn	Gälö
			Stockholm	Tyresö	Botkyrka	Salem	Södertälje	Nykvarn	Huddinge	Nynäshamn	Haninge
<i>Acrocordia gemmata</i>	grå vårtlav			•		•					
<i>Amandinea punctata</i>	punktlav		•	•	•	•		•		•	•
<i>Anaptychia ciliaris</i>	allélav				•						
<i>Anisomerideum polypori</i>	–									•	•
<i>Arthonia didyma</i>	liten rostfläck									•	
<i>Arthonia leucodontis</i>	allémosslav	*							•		
<i>Bacidia rubella</i>	lönnlav	s		•		•				•	
<i>Bacidia subincompta</i>	–			•							
<i>Bryoria fuscescens</i>	manlav			•							
<i>Buellia griseovirens</i>	gråblå rönnlav		•	•						•	
<i>Buellia schaereri</i>	punktlav								•		
<i>Buellia violaceofusca</i>	blyertslav	NT		•						•	•
<i>Calicium adpersum</i>	gulkantad spiklav	s									•
<i>Calicium glaucellum</i>	svart spiklav			•							
<i>Calicium salicinum</i>	kopparspik			•		•				•	
<i>Calicium viride</i>	grön spiklav			•	•	•	•		•	•	•
<i>Caloplaca cerina</i>	vaxorangelav				•						
<i>Caloplaca lucifuga</i>	skuggorangelav	NT		•	•	•	•			•	•
<i>Caloplaca obscurella</i>	groporangelav					•					
<i>Candelaria concolor</i>	ljuslav				•						
<i>Candelariella xanthostigma</i>	ägglav			•		•	•				•
<i>Cetraria sepincola</i>	gårdesgårdslav		•	•	•				•		
<i>Chaenotheca chlorella</i>	grynig nållav	s		•							•
<i>Chaenotheca ferruginea</i>	rostspik							•	•		
<i>Chaenotheca phaeocephala</i>	brun nållav	s			•	•	•	•	•		•
<i>Chaenotheca trichialis</i>	grå nållav			•	•	•	•	•		•	•
<i>Chaenothecopsis debilis</i>	saprotfytsvartspik			•							
<i>Chaenothecopsis vainioana</i>	blågrön svartspik			•						•	•
<i>Chrysothrix candelaris</i>	gulmjöl			•		•	•			•	•
<i>Cladonia coniocraea</i>	mjölig trattlav			•		•					•
<i>Cladonia digitata</i>	fingerlav										•
<i>Cladonia fimbriata</i>	naggbägarlav			•		•				•	•
<i>Cladonia pyxidata</i>	trattlav			•					•		•
<i>Cliostomum corrugatum</i>	gul dropplav	NT		•							
<i>Cliostomum griffithii</i>	dropplav									•	
<i>Cyphelium inquinans</i>	sotlav	s	•								

BILAGA

Kryptogamfloran på nio ekar i Södertörnsområdet

<i>Dimerella pineti</i>	liten vaxlav				•				•		•	•
<i>Diplotomma alboatrum</i>	vitskivlav	S							•			
<i>Evernia prunastri</i>	slånlav		•		•	•	•		•	•		•
<i>Haematomma ochroleucum</i>	blodplättslav								•			
<i>Hypocenomyce scalaris</i>	flarnlav		•		•	•	•		•	•	•	•
<i>Hypogymnia farinacea</i>	mjölig blåslav									•		
<i>Hypogymnia physodes</i>	blåslav		•		•					•		•
<i>Hypogymnia tubulosa</i>	pukstocklav									•		
<i>Lecania cyrtella</i>	lekania						•					
<i>Lecanora argentata</i>	brun kantlav				•					•	•	
<i>Lecanora carpinea</i>	al-lav				•					•		
<i>Lecanora chlorothesa</i>	lövträdkantlav		•		•						•	
<i>Lecanora conizaeoides</i>	stadskantlav		•									
<i>Lecanora expallens</i>	mjökantlav		•		•	•	•		•	•	•	•
<i>Lecanora hagenii</i>	-				•	•	•	•				
<i>Lecanora saligna</i>	-				•					•		
<i>Lecanora sambuci</i>	-						•					
<i>Lecanora varia</i>	gårdesgårdskantlav		•									
<i>Lecidella elaeochroma</i>	asplav				•					•		
<i>Lepraria incana</i>	gråblå mjöllav		•		•	•	•	•	•	•	•	•
<i>Lepraria membranacea</i>	mjöllav								•			
<i>Melanelixia fuliginosa</i>	glänsande sköldlav		•		•	•	•			•	•	
<i>Melanelixia subargentifera</i>	vitkantad sköldlav									•		
<i>Melanohalea exasperata</i>	vårtig sköldlav									•		
<i>Melanohalea exasperatula</i>	klubbasköldlav									•		
<i>Microcalicium disseminatum</i>	ärgspik				•							
<i>Mycoblastus fucatus</i>	grynig blodlav									•		
<i>Mycocalicium subtile</i>	småspik										•	
<i>Ochrolechia turneri</i>	turners örnlav				•	•						
<i>Opegrapha rufescens</i>	rödbrun klotterlav										•	
<i>Opegrapha varia</i>	klotterlav				•			•				•
<i>Opegrapha vulgata</i>	mellanklotterlav											•
<i>Parmelia sulcata</i>	skrynkeallav		•		•	•	•		•	•	•	
<i>Parmelina tiliacea</i>	silverlav	*				•						
<i>Parmeliopsis ambigua</i>	stocklav		•		•							
<i>Peltigera canina</i>	filtlav				•							
<i>Pertusaria albescens v albescens</i>	mjölig porlav											•
<i>Pertusaria albescens v discoidea</i>	mjölig porlav				•					•		

BILAGA

Kryptogamfloran på nio ekar i Södertörnsområdet

<i>Pertusaria amara</i>	bitterlav			•	•		•		•		•	
<i>Pertusaria coccodes</i>	hagelporlav										•	
<i>Pertusaria flavida</i>	gul porlav			•		•	•		•			
<i>Pertusaria hemisphaerica</i>	snöbollslav									•		
<i>Pertusaria pertusa</i>	porlav									•		
<i>Phlyctis argena</i>	blemlav		•	•	•	•	•	•	•	•	•	
<i>Physcia adscendens</i>	hjälmrosettlav		•									
<i>Physcia aipolia</i>	rosettlav								•			
<i>Physcia dubia</i>	mångformig rosettlav											
<i>Physcia tenella</i>	finlav		•		•							
<i>Physconia enteroxantha</i>	gulkantad dagglav		•	•	•				•			
<i>Physconia perisidiosa</i>	fjällig dagglav			•	•							
<i>Placynthiella uliginosa</i>	torvskivlav			•								
<i>Platismatia glauca</i>	näverlav			•	•				•			
<i>Pseudevernia furfuracea</i>	gälllav								•			
<i>Pyrrhospora quernea</i>	ekskivlav									•	•	
<i>Ramalina baltica</i>	hjälmbrösklav	NT			•		•		•		•	
<i>Ramalina farinacea</i>	mjölig brösklav			•	•		•	•	•		•	
<i>Ramalina fraxinea</i>	brösklav				•				•			
<i>Ramalina obtusata</i>	trubbig brösklav	VU						•				
<i>Rinodina exigua</i>	grå krimmerlav	*			•	•	•					
<i>Schismatomma pericleum</i>	rosa skårelav	NT								•	•	
<i>Sclerophora nivea</i>	gulvit blekspik	s		•								
<i>Scoliosporum chlorococcum</i>	trämgrönelav		•									
<i>Scoliosporum sp.</i>	trämgrönelav			•								
<i>Strangospora pinicola</i>	barkpyttelav								•			
<i>Trapeliopsis flexuosa</i>	vedknotterlav			•							•	
<i>Tuckermanopsis chlorophylla</i>	bråmlav								•			
<i>Usnea filipendula</i>	skägglav			•		•						
<i>Usnea subfloridana</i>	kort skägglav			•		•						
<i>Xanthoria poeltii</i>	allévägglav					•						
<i>Xanthoria candelaria</i>	ljuslav				•				•			
<i>Xanthoria fulva</i>	grov ljuslav						•					
<i>Xanthoria parietina</i>	vägglav		•		•				•			
<i>Xanthoria polycarpa</i>	mångfruktig vägglav		•					•				
Antal arter		109	16	22	55	33	28	26	15	39	29	33

Svampar												
<i>Amanita citrina</i>	vitgul flugsvamp											
<i>Ciboria batschiana</i>	ollonskål											
<i>Clitocybe odora</i>	grön trattskeivling											
<i>Cortinarius hinnuleus</i>	glesskeivig spindling											
<i>Daedalia quercina</i>	korkmussling											
<i>Fistulina hepatica</i>	oxtungsvamp	NT	.									
<i>Fuligo septica</i>	trollsmör											
<i>Hygrophorus cossus</i>	ekvaxskeivling	NT										
<i>Hygrophorus persoonii</i>	vitbrun vaxskeivling											
<i>Hyphoderma??</i>	-											
<i>Hysterium pulicare</i>	reffelsprickling		.									
<i>Inonotus dryadeus</i>	tärticka	VU										
<i>Lactarius vellereus</i>	luden vitriskä											
<i>Laetiporus sulphureus</i>	svavelticka											
<i>Mycena galericulata</i>	rynhätta		.									
<i>Mycena inclinata</i>	tuvhätta		.									
<i>Mycena polygramma</i>	silverhätta		.									
<i>Mycena pseudocorticola</i>	dagghätta											
<i>Mycena rosea</i>	rosa rättikhätta											
<i>Pachykytospora tuberculosa</i>	bleticka	NT										
<i>Phellinus robustus</i>	ekticka	NT										
<i>Sphaerobolus stellatus</i>	slungboll											
<i>Stereum hirsutum</i>	raggskinn											
<i>Trametes hirsuta</i>	borstticka											
<i>Tricholoma sulphureum</i>	svavelmusseron											
Antal arter		25	5	5	13	5	8	6	2	6	1	5

Mossor											
<i>Amblystegium serpens</i>	krypmossa										
<i>Antitrichia curtipendula</i>	fällmossa	s									
<i>Brachytheciastrum velutinum</i>	sammetsgräsmossa										
<i>Brachythecium albicans</i>	blek gräsmossa										
<i>Brachythecium salebrosum</i>	skogsgräsmossa										
<i>Bryum capillare</i>	skrubvbryum										
<i>Bryum moravicum</i>	trädbryum										
<i>Ceratodon purpureus</i>	brännmossa										
<i>Cirriphyllum piliferum</i>	hårgäsmossa										

BILAGA

Kryptogamfloran på nio ekar i Södertörnsområdet

<i>Dicranum montanum</i>	stubbkvastmossa								•			
<i>Dicranum scoparium</i>	kvastmossa		•	•						•		
<i>Frullania dilatata</i>	hjälmfrullania											•
<i>Hedwigia ciliata</i>	kakmossa									•		
<i>Homalothecium sericeum</i>	guldlockmossa	s		•								
<i>Homomallium incurvatum</i>	klängmossa					•						
<i>Hylocomium splendens</i>	husmossa											•
<i>Hypnum cupressiforme</i>	bergklomossa		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
<i>Kindbergia praelonga</i>	spärrsprötmossa			•								
<i>Leucodon sciouroides</i>	allémossa			•	•	•	•			•		•
<i>Lophocolea heterophylla</i>	vedblekmossa											•
<i>Orthotrichum affine</i>	strimhättemossa		•	•		•						
<i>Orthotrichum diaphanum</i>	hårhättemossa	*	•									
<i>Orthotrichum lyellii</i>	stor hättemossa	*										•
<i>Orthotrichum pumilum</i>	dvärghättemossa			•								
<i>Orthotrichum speciosum</i>	trädhättemossa		•	•	•	•						•
<i>Plagiomnium cuspidatum</i>	lundpraktmossa											•
<i>Platygyrium repens</i>	kopparglansmossa		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
<i>Pseudoleskeella nervosa</i>	spetsig dvärgbägmossa						•					
<i>Pterigynandrum filiforme</i>	vävmossa						•					
<i>Ptilidium pulcherrimum</i>	tät fransmossa			•								
<i>Radula complanata</i>	samboradula			•						•		
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	hakmossa											•
<i>Sciuro-hypnum oedipodium</i>	spretgräsmossa										•	
<i>Sciuro-hypnum populeum</i>	parkgräsmossa						•					•
<i>Sciuro-hypnum reflexum</i>	späd gräsmossa			•								•
<i>Syntrichia ruralis</i>	takmossa			•	•	•	•			•		•
Antal arter		36	4	11	15	6	14	6	3	9	3	16
Antal arter totalt		170		38	83	44	50	38	20	54	33	54
Antal rödlistade arter				1	6	3	3	6	2	2	3	5
Antal ej rödlistade arter				37	77	41	47	32	18	52	30	49

s = signalart enligt Nitare (2000)

NT = Near Threatened/Missgynnad i Rödlistan (Gärdenfors 2010)

VU = Vulnerable/Sårbar i Rödlistan (Gärdenfors 2010)

* = ovanliga arter i övrigt